

מראי מקומות - יומא

כה:

קבלה, הולכה, זריקה, ומשום שאי אפשר בענין אחר, שמא ישחוט ישראל, והוא אינו יכול לקבל.

ג. דאי אמרת שוחט מקבל זימנין דשחיט זר כתב השיח יצחק, שאין חוששים שמא מתוך חביבות הקבלה לא יגמור השחיטה, לפי שכיון שאם לא גמר כל השחיטה לא קיים מצות קבלה כדינה, שהרי המצוה לקבל כל דמו, אם כן לא שייך בזה חביבות, מה שאין כן לגבי קבלה וזריקה, שהזריקה אינה תלויה בקבלה, שהרי אף אם לא קיבל כל הדם, מתקיימת הזריקה כהלכתה, ולכך חוששים דוקא בזה, שאגב חביבות הזריקה לא יקבל. והביא תירוץ נוסף, שדוקא זריקה חביבה, מפני שהיא עבודת מזבח, ודחה תירוץ זה, שהרי השחיטה אינה עבודה, ואם כן ודאי קבלה חביבה יותר מהשחיטה.

ד. בין תנא דידן ובין רבי יוסי וכו' כתב הריטב"א, שרבה הוצרך לזה, משום שהתנא לא מנה כאחד מהתנאים הללו, ולכך פירש רבא שבעיקר הענין הוא סובר כרבי יוסי, שהולכים אחר המעולה ביותר, אלא שלדעתו תנא זה הולכים אחר גודל האברים, שהגדול יותר הוא מעולה בעיניו, ורבי יוסי סובר שהחלק השמן יותר הוא המעולה ביותר.

א. לא היה פייס למחתה אלא כהן שזכה בקטרת אומר לזה שעמו וכו'

כתבו התוספות ש'לזה שעמו' אינו בדוקא, אלא יכול לומר כן לכל כהן שירצה. וכתבו התוספות שגם כהן זה יכול לעשות הכל, להכניס הקטרת וגם המחתה, וכמו הכהן גדול ביום הכיפורים. ותמה החסדי דוד (תוספתא ב', י'), שהרי אסור לעשות עבודה בשמאל, ואיך למד מיום הכיפורים, הרי שם אי אפשר באופן אחר, שהרי הכהן גדול צריך לעשות את כל העבודה. ואף שלכאורה היה יכול הכהן להכניס המחתה ואחר כך הקטרת, ואין כאן ביאה ריקנית, שהרי שניהם לצורך עבודה הם, אבל לא משמע שזוהי כוונת התוספות, שהרי דימו לכהן גדול ביום הכיפורים, שעשה שניהם כאחד (וגם שכתבו שיש בזה טירחא קצת, ומשמע שהביא שניהם כאחד), וצריך עיון.

ב. מי מקבל

העיר הגבורת ארי, מדוע לא הסתפקה הגמרא מי מוליק, שגם זה בין השחיטה לזריקה. ותירץ שאין להסתפק בכך, לפי שודאי בלא טעם אחר נאמר שראוי לחלק את ארבע העבודות בשווה, שהשוחט יקבל, והזורק מוליק. ונמצא שודאי אין צד לומר שהשוחט יוליק, אלא ודאי הזורק מוליק. וכל שאילת הגמרא היא שאפשר שהזורק יעשה שלש עבודות,